

Finanční nástroje EU a ČR pro podporu VaVa a podnikání

Ing. Marian Piecha, Ph.D.
ředitel odboru inovací a investic

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

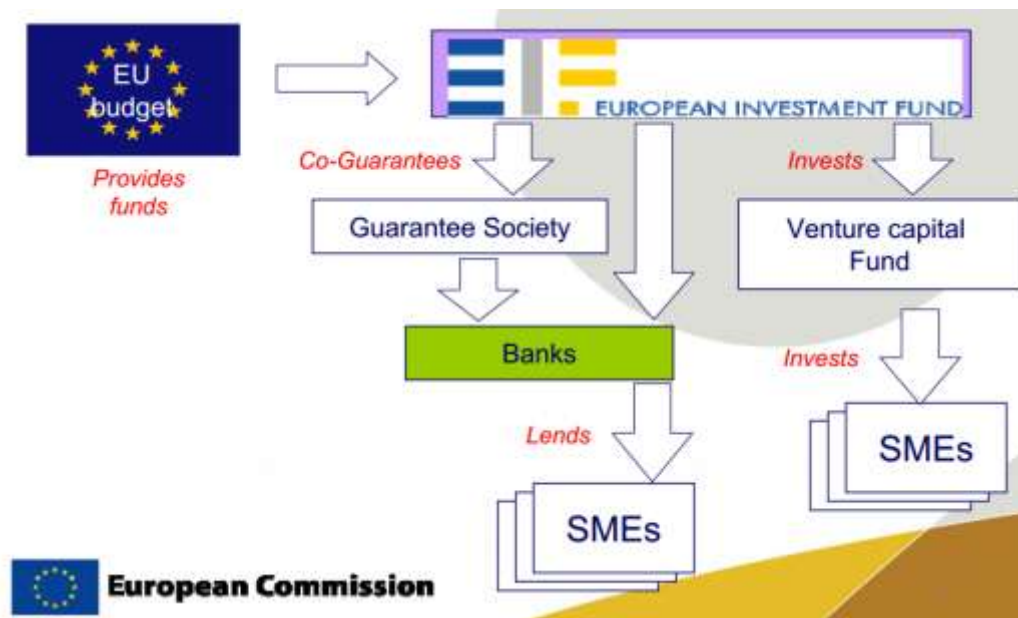
Finanční nástroje EU pro podporu VaVa a podnikání

- ➔ Finanční nástroje v rámcových programech EU
 - Rámcové programy EU pro 2007-2013 (CIP a 7. RP)
 - Návrh rámcových programů pro 2014-2020 (COSME a Horizont 2020)
- ➔ Finanční nástroje ve strukturálních fondech v rámci ČR – Seed/VC fond

Finanční nástroje v Rámcovém programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP)

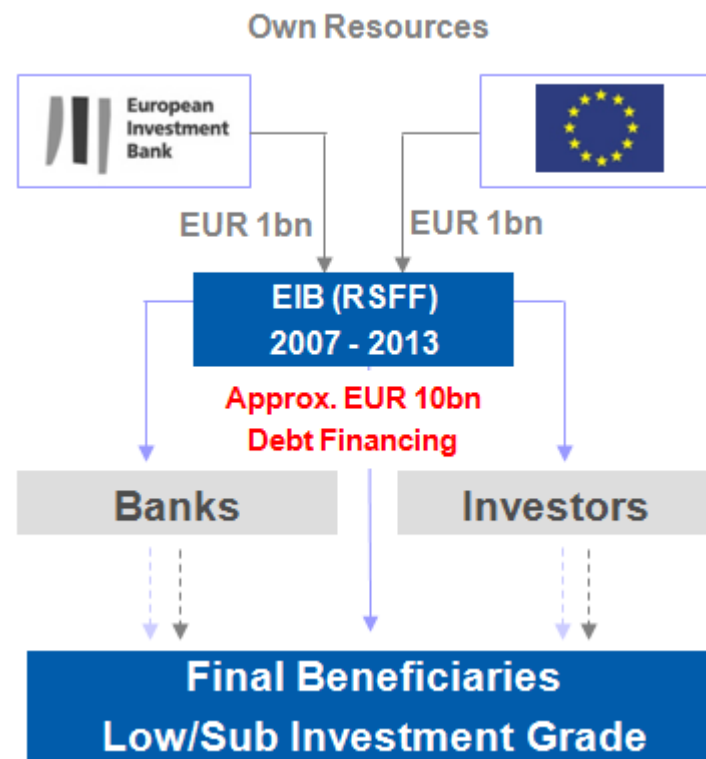
- ➔ SMEG – k 31.12.2011 využilo 171 000 MSP – 10,2 mld. € mobilizovaných půjček
- ➔ GIF – k 31.12.2011 vyžilo 194 000 MSP – 1,9 mld. € mobilizovaného venture kapitálu

Pozn. Zdroj dat: Evropská komise, DG ENTR

Finanční nástroje v 7. rámcovém programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace

- ➔ RSFF – k březnu 2012 přes 7,4 mld. € poskytnuto pro 75 subjektů
- ➔ RSI – část RSFF, nyní probíhá výzva za účelem vybrání finančních zprostředkovatelů

Pozn. Zdroj dat: Evropská komise, DG RTD

Zdroj: EIB

Navrhované finanční nástroje dluhového charakteru pro období 2014-2020

DEBT INSTRUMENT FOR SMEs 2007-2013		
☐ SME Guarantee Facility (SMEG) under the Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP)		
☐ Risk Sharing Instrument (RSI): A dedicated compartment for SMEs under the Risk Sharing Finance Facility, created in 2011		
DEBT INSTRUMENT FOR SMEs 2014-2020		
Debt Instrument for EU Enterprises' Growth and RDI	Loan Guarantee Facility ☐ Guarantees and securitisation on loans for all types of SMEs	COSME
	RSI-II Facility ☐ Guarantees on loans for R&I-intensive SMEs	Horizon 2020
	Cultural and Creative Industries Facility ☐ Guarantees for...	
DEBT INSTRUMENT FOR LARGE R&D PROJECTS 2007-2013		
☐ Risk Sharing Finance Facility (RSFF) ☐ under FP7 ☐ provides loans and guarantees to R&D projects		
DEBT INSTRUMENT FOR LARGE R&I PROJECTS 2014-2020		
Loan & Guarantee Service for Research and Innovation	☐ Loans and guarantees to R&I (non-SMEs) activities of mid-caps and large firms, universities, research institutes, research infrastructures, etc.	Horizon 2020

Zdroj: Evropská komise, DG ECFIN

Navrhované finanční nástroje pro období 2014-2020 - kapitálové vstupy

EQUITY INSTRUMENT FOR SMEs 2007-2013		
High Growth and Innovative SME Facility (GIF) under the Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP) <ul style="list-style-type: none"> • GIF 1 – invests in seed, start-up and early-stage SMEs • GIF 2 – invests in expansion-stage SMEs 		
EQUITY INSTRUMENT FOR SMEs 2014-2020		
EU Equity Financial Instrument for EU enterprises' growth and RDI	Equity Instruments for Research and Innovation - early stage	Horizon 2020
	Equity Facility for Growth - expansion stage	COSME

Zdroj: Evropská komise, DG ECFIN

Navrhované finanční nástroje v rámcových programech v číslech

- ➔ COSME – 1,436 mld. €
 - ▶ Nástroj pro kapitálové vstupy pro růst MSP – 690 mil. €
 - ▶ Dluhový nástroj – 746 mil. €
- ➔ Horizont 2020 – 3,768 mld. €
 - ▶ Alespoň 1/3 (cca 1,25 mld. €) by se měla dostat k MSP
 - ▶ Dluhové financování i pro větší firmy, výzkumné instituce atd.

Seed/VC fond - východiska pro založení

Sledujeme 3 hlavní cíle:

- 1. Zásadní podpora inovací** - otevření nových možností financování „dobrých nápadů“ vedoucích k založení firmy nebo jejímu růstu, stimulace inovačních aktivit MSP, posílení konkurenceschopnosti české ekonomiky
- 2. Rozhýbání trhu s rizikovým kapitálem v ČR**, zapojení soukromých investorů do společných investic
- 3. Efektivní využívání veřejných prostředků** (z EU i z národních zdrojů) k podpoře podnikání formou návratných (revolvingových) finančních nástrojů

Seed/VC fond - východiska pro založení

→ Bude investorem českých podnikatelů stát?

- ▶ Stát bude vždy investovat společně se soukromými investory (kromě investic velmi malého rozsahu)
- ▶ Soukromý investor bude mít rozhodující slovo při výběru investičních příležitostí
- ▶ Úkolem státního fondu je vytvořit finanční páku, rozložit riziko
- ▶ **Cílem NENÍ KONKUROVAT** soukromým investorům!

→ Další efekty

- ▶ Vychovávat podnikatele k využívání této formy financování
- ▶ Navázat partnerství se soukromými investory a motivovat je k investování do začínajících firem

Základní principy realizace Seed/VC fondu

→ Transparentnost

- ▶ Výběr obhospodařovatele a deponitáře ve veřejné soutěži podle novelizovaného ZVZ
- ▶ Zveřejňování informací podle zákona (regulovaný byznys)

→ Kompatibilita s trhem

- ▶ Standardní dokumenty (statut fondu, investiční smlouva)
- ▶ Standardní procesy (výběr investic, due diligence, term sheet aj.)
- ▶ Odborná péče v průběhu celého investičního procesu

→ Minimalizace morálního hazardu

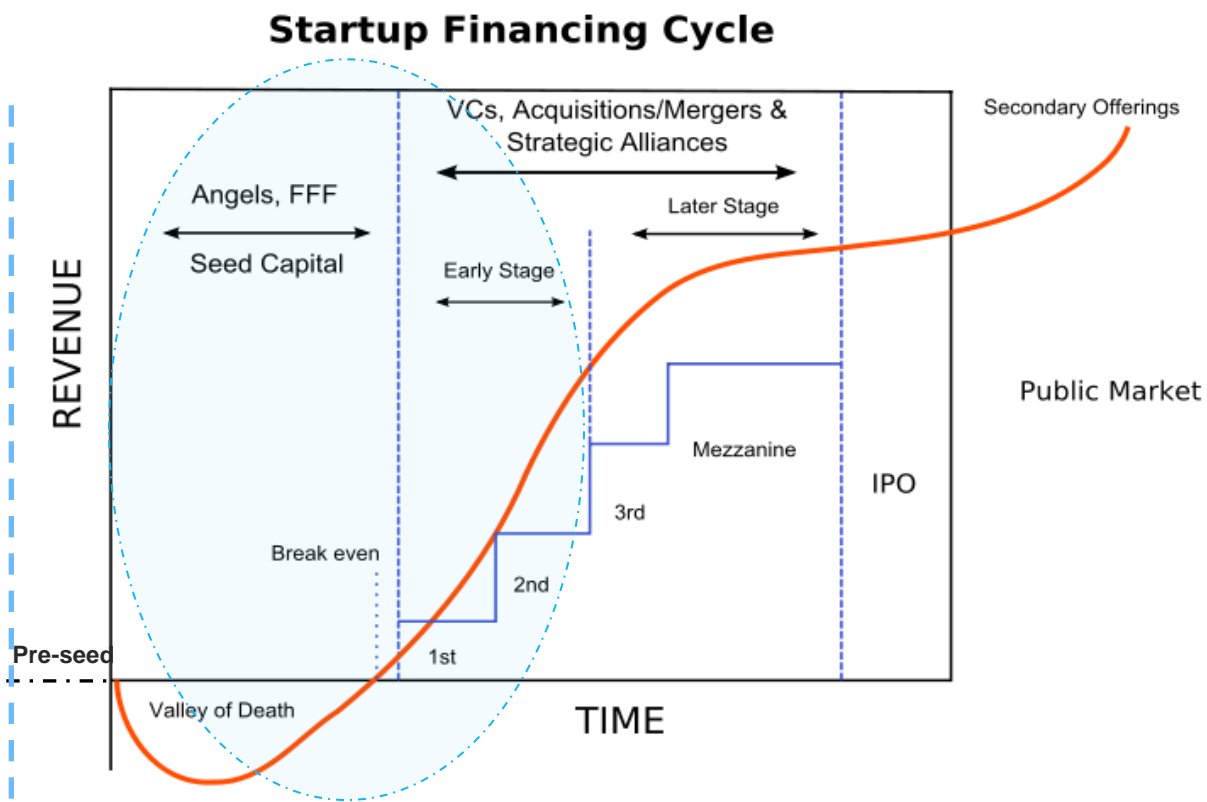
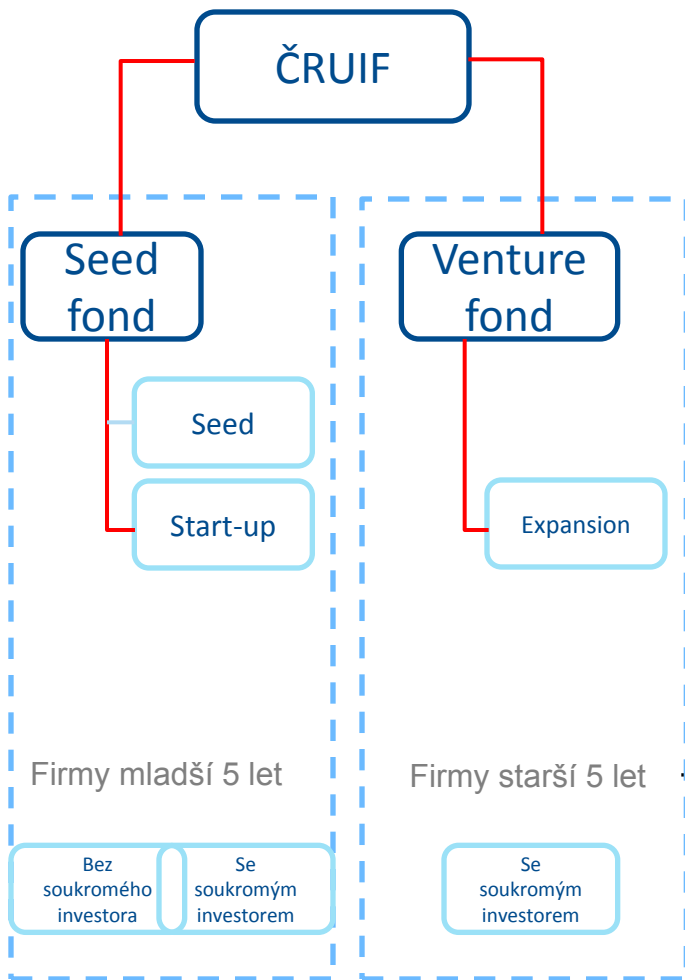
→ Minimalizace jakýchkoliv dodatečných nároků státu na investory

→ Otevřenost vůči všem důvěryhodným spoluinvestorům

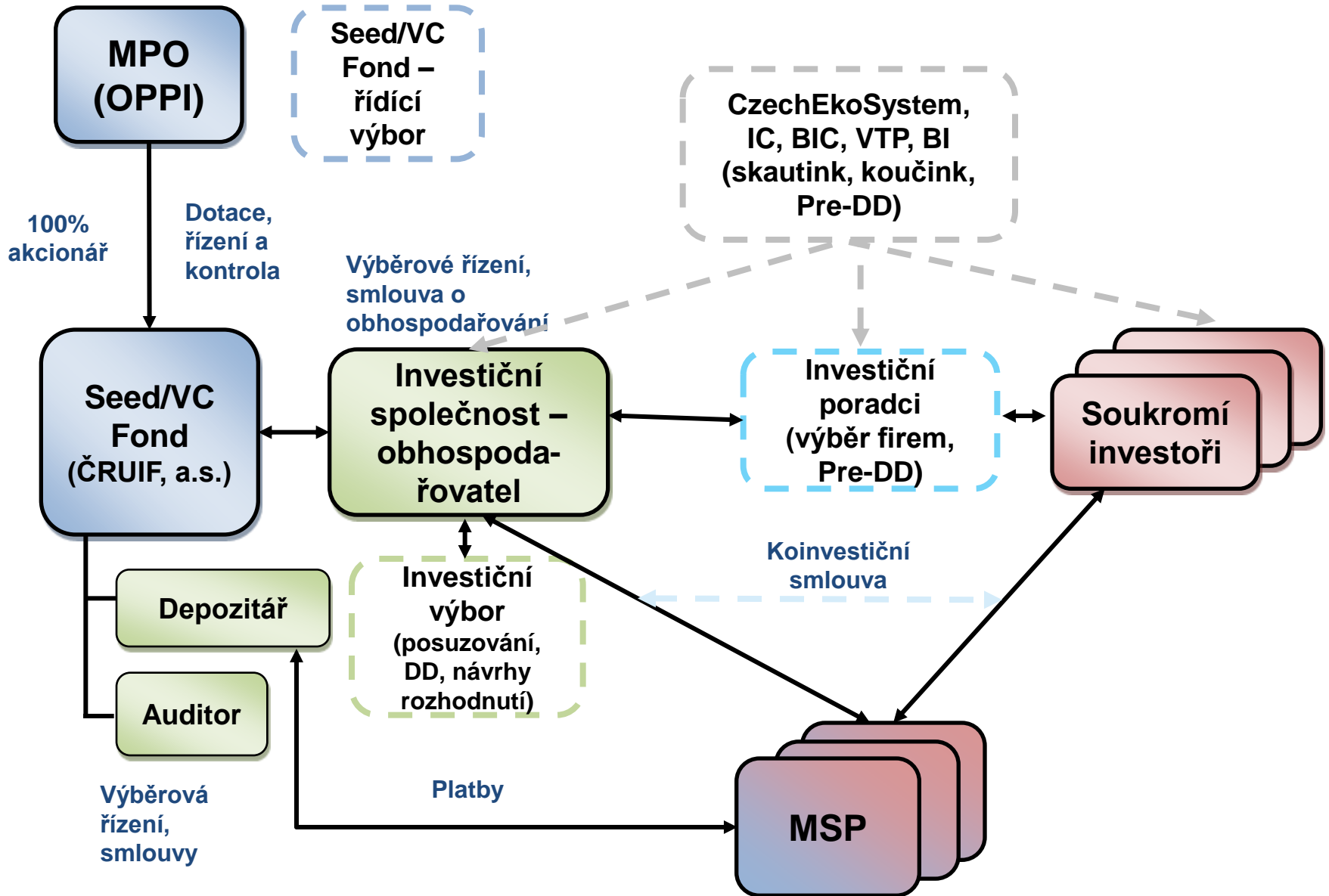
→ Správa fondu svěřena do rukou odborníků – **ne úředníků!**

II. Majetková struktura a financování Fondu

III. Stručný popis Seed/VC fondu - schéma

DD = Due Diligence

Pre-DD = Pre-Due Diligence

Biligence

III. Způsob investování fondu

→ Časový průběh

- Fond založen na 10 let s možností prodloužení o 2 roky
- Investiční fáze (0 – 5 let) – realizace investic do cílových společností
- Rozvojová fáze (5 – 7 let) – udržování investic v cílových společnostech a kroky vedoucí k jejich zhodnocení
- Kumulační fáze (7 – 10 let) – výstup (exit) z projektů
- K exitům může docházet i v investiční a rozvojové fázi, navrácené finanční prostředky lze reinvestovat za stejných podmínek

III. Způsob investování Fondu

- ČRUIF, a.s. je konstruován jako balanced fond rizikového kapitálu
- Zahrnuje seed část zaměřenou na early-stage investice (firmy do 5 let stáří) a VC část zaměřenou na later-stage investice (firmy nad 5 let)

	Seed (early-stage)	VC (later-stage)
Rozpočet	31.792.025 €	21.194.683 €
První vklad	100 mil. Kč	400 mil. Kč
Zaměření	Seed, Start-up	Expansion
Limit tranší na MSP	1,5 mil. € (na 1 inv. celkem)	2,5 mil. € (na 1 inv. ročně)
Zapojení koinvestorů	<i>Min. 30 % na inv. (DM 0%)</i>	Min. 50 % na každé inv.
Zvýhodnění koinvestorů	<i>Kupní opce (call option)</i>	Bez výhody (pari passu)
Skladba individuální inv.	Min. 70% equity + quasi	Min. 70% equity + quasi
Sektorové zaměření	Bez preferencí	Bez preferencí
Geografické zaměření	Sídlo MSP v ČR mimo Prahu	Sídlo MSP v ČR mimo Phu
Odhad počtu investic	106 (25 seed, 81 start-ups)	19

III. Způsob investování fondu

→ Cílové společnosti

- inovačně a technologicky orientované
- realizující výsledky výzkumu a vývoje
- bez preferovaného sektorového zaměření (některé obory jsou však vyloučené z podpory na základě předpisů EU)

→ Výběr investic

- Zohlednit ekonomickou výhodnost investice
- Respektovat pravidla obezřetnosti a omezování rizik kolektivního investování
- Vybírat investice s významným ziskovým potenciálem (obchodní plán předpokládá výnos v průměrné výši min. 15 % ročně)

III. Způsob investování fondu

→ Vztahy se soukromými investory – Seed fond

- Nastavení vztahu na principu *pari passu*, tj. sdílení zisku a nesení rizik společné investice v poměru investovaných částek
- Celková výše investice Fondu do jedné cílové společnosti: min. 10 %, max. 70 %
- Možná pobídka pro soukromého investora: **kupní opce** na podíl Fondu v cílové společnosti
- Opční právo lze využít od začátku **druhého do konce pátého roku** od zainvestování cílové společnosti;
- Cena opce se skládá z opční prémie, strike ceny a podílu na výnosech při exitu soukromého investora;

Možno realizovat až po notifikaci EK!

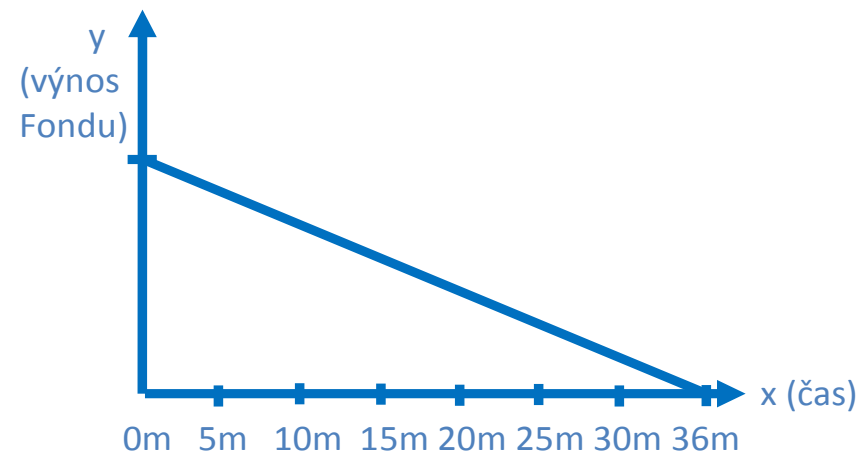
→ Vztahy se soukromými investory – Venture fond

- Nastavení vztahu na principu *pari passu*, tj. sdílení zisku a nesení rizik společné investice v poměru investovaných částek, stejná míra podřízenosti pohledávek
- Celková výše investice Fondu do jedné cílové společnosti: min. 10 %, max. 50 %

III. Způsob investování Fondu

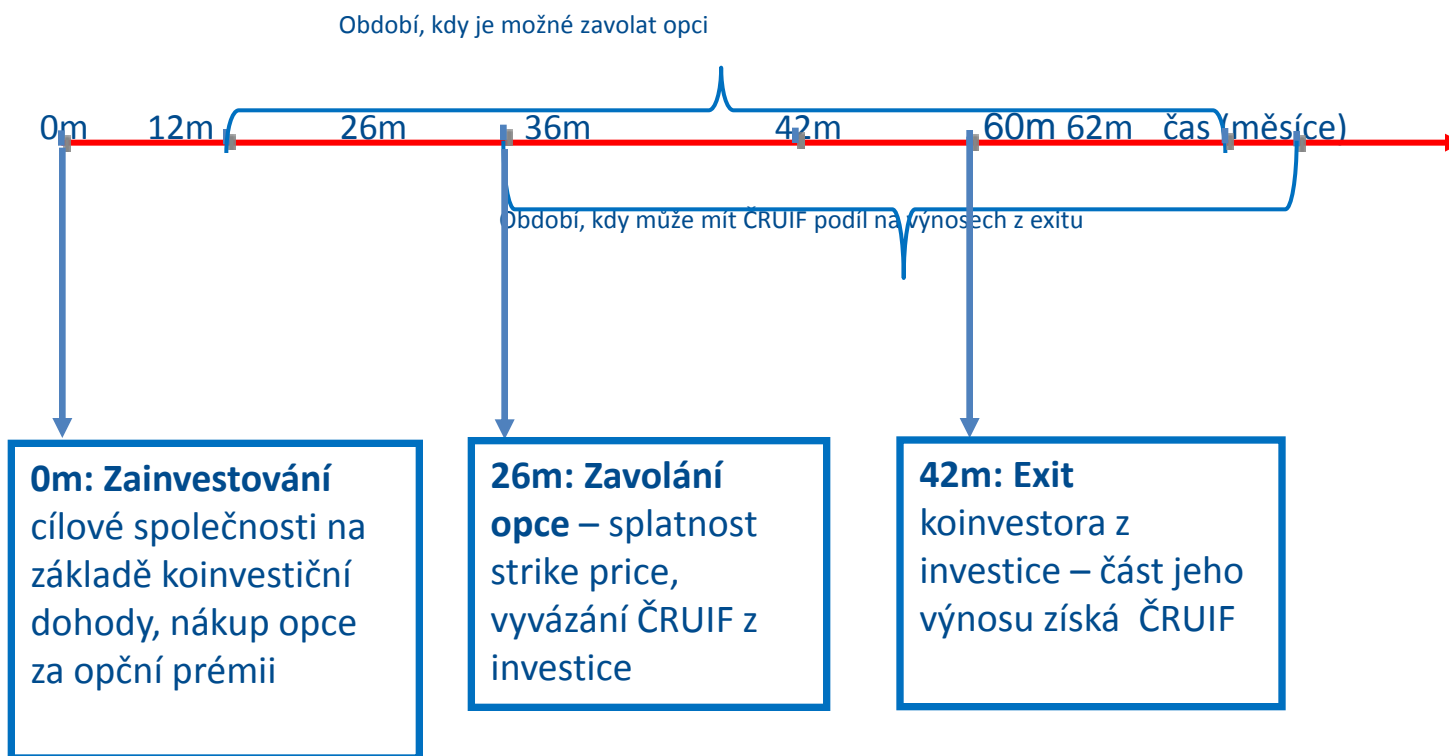
→ Nastavení podmínek opčního práva:

- **Opční prémie** je stanovena na 5 % z celkové výše investice ČRUIF do cílové společnosti;
- **Cena strike** je nastavena tak, aby ročně zhodnotila investici ČRUIF do cílové společnosti o cca 10 %;
- **Podíl na výnosech z exitu** je zahrnut do 3 let po zavolání opce z důvodu fair risk share a fair rate of return, v čase se snižuje:

III. Způsob investování Fondu

→ Konstrukce opčního práva – příklad

Zaměření programu Inostart

- ➔ Podpora činnosti **inovačních start-up MSP** během prvních 3 let své existence
- ➔ **Moravskoslezský a Olomoucký kraj** (pilotní projekt)
- ➔ Červen/červenec **2012** – prosinec **2016**

Rámec programu Inostart

- ➔ Program byl připraven na základě **Rámcové dohody mezi vládou České republiky a Švýcarskou federální radou** ve věci implementace „Programu švýcarsko–české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie“ podepsané dne 20.12.2007
- ➔ Pro Českou republiku byl stanoven nevratný finanční příspěvek v celkové výši **109,78 mil. CHF.**
- ➔ Pro MPO vyčleněna z prostředků švýcarské strany částka **10 mil. CHF** na podporu soukromého sektoru se zaměřením na zlepšení přístupu k financování pro MSP.

Forma podpory

Podnikatelům bude z finančních prostředků Programu švýcarsko–české spolupráce poskytnuta podpora formou:

- ➔ **částečné záruky**, která jim umožní získat bankovní úvěr k realizaci inovativních projektů;
- ➔ **finančního příspěvku** ve výši 1% p.a. z výše záruky;
- ➔ **poradenství** spojeného s předmětem podnikání a realizací podnikatelských záměrů.

Účastníci Programu Inostart

- Úvěrující **Banka** (veřejná zakázka) – poskytuje podnikatelům úvěry a poradenství
- **ČMZRB** (Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.) – poskytuje Bance částečnou záruku za úvěry podnikatelů a finanční příspěvek k ceně záruky
- **Podnikatelé** – žádají Banku o úvěr na realizaci inovativního podnikatelského záměru

Banka

- ➔ Poskytuje úspěšným žadatelům **úvěry v rozmezí 0,5 – 15 mil. Kč**, který je možno použít na pořízení investic i na pokrytí provozních nákladů.
- ➔ Zabezpečuje **individuální poradenství** (možnost externí spolupráce):
 - pro podnikatele dobrovolné (specifikace ve smlouvě o úvěru);
 - do výše 10 % úvěru, max. 150 tisíc Kč na jeden projekt;
 - spojené s realizací podnikatelského záměru (např. marketing, výzkum trhu, reklama, účetnictví, transfer technologií, ochrana práv duševního vlastnictví, právní služby atd.).
- ➔ Zabezpečuje **administraci** Programu Inostart:
 - přijímá žádosti o úvěr a záruku a poskytuje informace o Programu;
 - vyhodnocuje žádosti o úvěr a rozhoduje o poskytnutí úvěru;
 - předává ČMZRB žádosti podnikatelů o záruku;
 - uzavírá s podnikateli smlouvu o úvěru.

ČMZRB

- ➔ Poskytuje Bance částečnou **záruku za úvěry** podnikatelů - každá individuální záruka bude poskytnuta do výše **60% nesplacené jistiny**.
- ➔ Poskytuje podnikateli **finanční příspěvek k ceně záruky** - **1 % p.a.** z výše záruky.
- ➔ **Spravuje Záruční fond** Programu Inostart:
 - rozhoduje o podaných žádostech o záruku a vypočítává výši finančního příspěvku;
 - vystavuje záruční listinu;
 - poskytuje Bance plnění ze záruk a vymáhá tyto pohledávky od podnikatelů;
 - uzavírá s podnikateli smlouvu o záruce.

Podnikatelé

- ➔ Žádat o úvěr může podnikatel, který:
 - ▶ začíná podnikat - od zahájení podnikání neuplynuly **více než 3 roky**;
 - ▶ předloží podnikatelský záměr, který obsahuje **inovativní myšlenku** (inovace v tomto smyslu představuje proces provádění kontinuálních změn v technickém řešení výrobku, technologii výroby, použitých materiálech apod.);
 - ▶ bude realizovat projekt na území **Severomoravského nebo Olomouckého kraje**.

Podnikatel - žadatel

- ➔ Podnikatel předá Bance **žádost o úvěr** - přílohou bude **podnikatelský záměr** projektu a **žádost o poskytnutí záruky k úvěru**;

- ➔ V případě kladných hodnocení obou žádostí:
 - ▶ specifikuje své požadavky na poradenství a podepíše s **Bankou smlouvu o úvěru**;
 - ▶ podepíše s **ČMZRB smlouvu o záruce**;

- ➔ Po podpisu smluv podnikatel:
 - ▶ čerpá úvěr a splácí ho podle podmínek smlouvy o úvěru;
 - ▶ využívá individuálních poradenských služeb dle svých potřeb.

Parametry úvěru

- ➔ rozsah: **0,5 – 15 milionů Kč**;
- ➔ splatnost: **5 let** od data první splátky jistiny úvěru;
- ➔ odklad splatnosti: **3 roky**, vztahuje se pouze na jistinu úvěru, platby úroků budou splatné ihned po zahájení čerpání úvěru s měsíční periodicitou;
- ➔ zajištění úvěru: **bankovní zárukou ČMZRB do výše 60 %** nesplacené jistiny;
- ➔ další zajištění: dle dohody žadatele s Bankou;
- ➔ podmínka čerpání: **vystavení bankovní záruky ČMZRB**;
- ➔ využití: způsobilé výdaje dle Programu Inostart
- ➔ úroková sazba: stanoví Banka.

Děkuji za pozornost.

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

